UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm XLVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96520

Visual Library

palam in fi.ff. de teſtamen. Et quamuis ꝑ liberationē
relictam illi,ꝗ tenebat̃ actione vniuerſali, vel genera
li ratione adminiſtrationis,puta ei, ꝗ negotia geſſit,
nō dicatur remiſſus dolꝰ futurus, tñ ei dicit̃ remiſſus
dolus p̄teritus,omniſque adminiſtratio, & redditio
rationū,& ſolutio reliquorū,dummodo abſuerit,&
ceſſauerit dolus futurus, ꝗ nunquā remiſſus cenſet̃,
vt no.colligitur ex ijs,q̄ ponit Bar.in l.aurelio §. caius
ff.de liber.leg.cum ſimi.allega. ibi per Alex. in apoſt.
16 ¶ Præterea † cum ipſi Titio legauerit vſumfructum
domus in recompenſationē melioramentorū facto
rū, & denariorum ſolutorum per ipſum Titium, in
dubio etiam videt̃ dictus vſusfructus Titio relictus in
recompenſationē eius,ad qđ ipſa do.Berta ei teneba
tur per ea,q̄ volunt Bar.& alij doct.in l.ſi cum dotem
§.ſi pater ff.ſol.mat.& Pau.de Caſt.in conſ. 138. Qua-
re cū ī terminis noſtris cōſtet legatū vſusfructus fuiſ-
ſe factū animo cōpēſandi,vt ex verbis legati, & ex iu
ris diſpoſitione colligit̃, & cōpenſatio ſit propriè q̄-
dam ſolutio ſm Bar.in l.amplius ff.rem rat.hab.quā-
uis non quoad euitandū periurium, quando quis ſol
uere iurauit c.ad noſtrā de iureiuran. & facit l.ſi con-
ſtat C.de cōpenſa.& d.l.ampliꝰ,ſequit̃ hinc, ꝙ legatū
huiuſmodi factū animo cōpēſandi reuocari nō pōt,
quoniā ſolutio debiti veri facta à debitore, per quam
ipſo iure obligatio tollitur iuxta §.j. inſtit.quib. mo-
dis toll. oblig. ꝓut etiam ipſo iure tollitur per com-
penſationem d.l.ſi conſtat,vbi gl. & doct. non poteſt
per debitorem reuocari argum. d. §. j. & per totum
ff.de ſolu.& melius per totam ff. de condi. indeb. vbi
ſolum ſolutio indebiti,non autem veri debiti reuo-
catur.Et ꝙ in caſu noſtro verū debitum fuerit,proba
tur ex cōfeſſione do.Bertæ,q̄ p̄ſente ipſo Titio credi
tore confeſſa fuit,cuius confeſſioni ſtandum eſt per
prædicta,& per ea,quæ habētur in d.l.j.C.de falſa cau.
adiecta lega. cum alijs. Ex quibus vltra adducta per
alios clariſſimos aduocatos ad fauorem ipſius Titij
iudicandum eſſe arbitror. Laus Deo.

SVMMARIVM.

1 *Filij Gallorum, & Britonum ſui iuris exiſtunt.*

2 *Princeps etiam filiusfamilias ob maximam ſuam dignitatem à patria poteſtate liber dicitur,*

Et validè teſtatur, aliaque facit, quę homines ſui iuris poſſunt de iure facere num. 4.

3 *Filius Imperatoris Auguſtus, & illuſtris dicitur.*

5 *Debitor liberatur, ſi etiam eo inuito, alius eius nomine creditori ſuo ſoluerit, quando vtiliter ſoluit.*

6 *Dotis legatū nō perimi cōpēſatione dotis ab alio ꝓmiſſę oſtēdit.*

7 *Compenſationi locus non eſt in debito inter alios contracto.*

8 *Auus dotando neptem an, & quando contemplatione filij dotaſſe cenſeatur, & an, & quando dotem datam cum legato dotis facto à filio compenſare voluiſſe dicatur.*

9 *In re ſua, vel quæ futura eſt ſua pactum, quod ſibi placet, quis iniungere poteſt.*

10 *Compenſatio debiti cum legato facto nunquam fit, quando relictum eſt ex legis diſpoſitione neceſſarium, debitum vero ex cōtractu voluntarium.*

11 *Donata pro dotalitio à marito vxori ſpectant ad vxorem non tranſeuntem ad ſecundas nuptias, quouſque vixerit, etiam ſi illa dotes præcipuas habeat.*

12 *Donationes principum latiſſimè interpretandæ.*

EPITOME.

DOTEM datam ab auo nepti ex filio prędefuncto, qui validè teſtatus fuit, dotemq; filiæ ſuæ reliqt, non cōpenſandā neceſſario eſſe cū huiuſmodi dotis relicto, ſed vtrūq; peti à filia poſſe, hic demonſtratur.

CONSILIVM XLVI.

SOLA ſubſcriptione nō cōtentus [illegible]
la equidē neceſſaria huic cōſultatio[illegible]
qua de ſimplici ſubſcriptione fui re[illegible]
ſubiungā,& in primis p̄ſupponā vali[illegible]
tem teſtamēti ab Illuſtriſſimo Archiduce Phi[illegible]
1 cōfecti,nō ex eo,ꝙ † Gallorū, Britonūque filij ſui iu
ris exiſtāt,vt inquit gl.inſti.de patria poteſta. Bal.[illegible]
j.in §.j.de duobus fratr.de nouo benef. inueſtit.[illegible]
j.ad finē an mut.vel ſurd.in vſibus feudo. Alex.[illegible]
C.ꝗ teſt.fac poſ.& ī l.j.§. hoc aūt ff. ad trebel. ſed[illegible]
2 vera, & iuridica rōne, † quoniā p̄fatus Illuſtriſſimus
teſtōr ob maximā ſuā dignitatē à patria poteſtate li-
ber dicebat̃,vt in l.doctitij cū l.fi.C.de decurio.lib.[illegible]
cū tex.in auth.cōſtitutio,q̄ de dignita.collat.6.[illegible]
§.filius inſtitut.ꝗbus mod.ius pat.pōt. ſolu. Qu[illegible]
Principē Philippū in tali dignitate conſtitu[illegible]
3 à nexu patriæ poteſtatis ſolutū nō dici: cū[illegible]
Diui Maximiliani Imperatoris exiſteret, & [illegible]
ter Auguſtus,& Illuſtris diceret̃,gl. in c.adr[illegible]
diſtin.cu no.ꝑ Bar.in l.j.C.de dignita.lib.12. Quo[illegible]
4 ctū eſt,vt † teſtari,& alia de iure facere potuerit,q ho
mines,ꝗ ſui iuris ſunt,facere poſſunt. Et licet forta-
ſe teſtm̄ ab eo conditū aliqua iuris ſolemnitate de[illegible]
ciſſet,tñ ex quo factū fuit inter liberos, validū fuit l.
hac cōſultiſſima.§.ex imperfecto.C.de teſta.l.fi.C.fa
mil.herciſcun. Præſuppoſita itaq; huius teſtamēti va
liditate,potuit Sereniſſima Regina Maria,cui ducen
ta millia coronata iure inſtitutionis relicta fuerit,&
quuto matrimonio īter ipsā,& Sereniſſimū Ludou
cu Regis Vladiſlai filiū,legatū dotis nomine factū
cuius ceſſit,& venit dies l.itē ꝗa.ff.de pactis,l.pleriq;
§.ſi ante.ff.de iure dot.l. Titio centū.§. Titio genero
ff.de cōd.& demōſt.ab hr̄dibus p̄fati teſtatoris exig[illegible]
re: quod ius exigēdi ſibi adhuc cōpetit, cū nec tēpo
re,nec alia cauſa extinctū minimè cenſeat, non ob[illegible]
pore,ꝗa adhuc ius agendi ſupereſt.l.ſicut.C.de p[illegible]
30.anno.Nec ēt ſolutione,quę verè non reperi[illegible]
5 cta: quoniā † & ſi aſſeratur, Sereniſſimum Cæſa[illegible]
Imperatorem Regi Ferdinādo dotis legatum [illegible]
ſe,tanquam Reginæ Mariæ creditori, & ſi, debit[illegible]
ēt inuito,alius eius nomine creditori ſuo ſoluerit,de
bitorē liberari contingat,quando vtiliter ſoluit,& tā
to magis,ſi debitor creditori debitoris ſoluiſſet l.ſol
uēdo.l.cū pecuniā.ff.de negot.geſt. Tamē Sereniſſimꝰ
Rex Ferdinādus ſororis ſuæ Reginæ Mariæ creditor
eſſe non reperitur,cū nullū inter eos negotiū,quo il-
6 li obligata fuerit,geſtū ſit.l.j.ff.ſi cert. peta. † Nec di
catur ius petendi dotē legatam cōpenſatione quadā
exceptionis ſaltem remedio ſublatū fore ꝓpter do
tē nomine dictę Reginę à Maximiliano ꝓmiſſam,[illegible]
mo cōpenſatione ſolutā, quia qui cōpenſat verè ſol
uit Bart.in l.amplius non peti.ff. rē rat. hab.l.4. ff.[illegible]
potio. in pigno. hab. Nam ex aduerſo reſponde[illegible]
compenſationem huiuſmodi dotis legatum nō p[illegible]
7 rimere, † quia ſic compēſatio fieret de debito int[illegible]
alios ꝯtracto,hoc ē inter Diuū Maximilianū, & Vla
diſlaū Hungariæ Regem: quo fit,vt compenſatio[illegible]
locus non ſit l.j.& 2.iuncta l. in rem in verſ. credito[illegible]
ff.de cōpenſat.per quē tex.Rom.in ſingul. 567.incip.
debitor meus ſimilē caſum determinat.¶ Nec Regi
8 næ Mariæ obeſt, † ꝙ ex quo dos à patre prius lega[illegible]
fuit,deinde ab auo ſaltē ꝑ viā cōpenſationis ſoluta[illegible]
bi interdictū eſt legatum petere l.filia C.de leg. l.h[illegible]
iuſmodi §.cū pater ff.de lega.j.l.ſi cū dotē §.ſi pater
ſol.matri.& p̄cipuè ꝗa,mortuo patre Philippo,c[illegible]
dotandi ad auum pertinuit l.profectitia in prin.c[illegible]
gloſ.ff.de iure dot.l.qui liberos ff.de ritu nuptia.[illegible]
cōpēſatione quadā cū legato ſibi facto dotaliſe [illegible]
tur arg.

ar.l.lucius Titius ff.de leg.2.& vt inquit Ale. poſt
g.in l.in quartã in antepen.col.ff.ad l.falcid.ſemp
in dubio intelligit neptē contēplatione filij do
&dos ſic data patris ꝓfectitia cenſet arg.l.ſed ſi
§.in arrogato ff.de vulg.& pup.l.fideicōmiſſa.
ff.de leg.3.l.filiofamilias ff. de cōd. & demō.
enim, vt dicit Ale.poſt Ang. in d.l. in quartã,
dos primo ab auo tradita filio, deinde per filium
l.3.§.fi.ff.de donat.inter vir. & vxo. & pertrãſit
de Imol.in d.l.in quartã:quo fit, vt dos data cum
dotis a patre facto neceſſariò cōpēſanda ſit d.
cum iam allegatis, & præſupponit Bal. in auth.
C.commu.de lega.cum ijs quæ dicit in l.fin.
dotis promiſſio. Nam pro reſponſione his om
facienda, eſt conſiderandum prædicta regulari-
procedere, ſecus ſi ex pluribus indicijs cōijci poſ
nepti dediſſe eius nomine cōtēplatione ip-
neptis, vt inquit Alex.in d.l.in quartã in col.ante-
hoc modo intelligit text.in l. auus ff. de iure
qui liberos ff.de ritu nup.& fuit de mente Ang.
§.incipiē. Ioãnes Philippi cū ſequēti ſubſcri-
& in l.illã C. de collatio. & primū iudicium
auus in diuerſa ſumma dotaſſet per l.cum cē
de adimen.lega.& ſentiunt Iac. de Are. in d.l.
§.cum pater, & ibi Bart.& Pau.de Caſt.ibi in le
Bonon.Secundum iudicium eſſet, ꝙ auus in do-
à le data ppo ſuiſſet pacta, quæ in dote à patre le-
gata nō potuiſſet apponere, qa in re ſua qlibet ē mo
9 arbiter, l.ī re mãdata C.mãdati, & † qs ī re
eſt ſua, pōt iniūgere pactū, qđ ſibi pla
C.de dona.q̄ ſub modo, Bar.Ale.& alij ī
§.flauius ff.de verb.ob. Tertiū indiciū ē, qa
cognouit, & erga illã affectionē habuit.
de legato paterno auus nullã fecit mētio
qa auus volūtariè dotauit, ex quo ſumus
quo non tenebat, cū eius filius eſſet diues, &
pdote legaſſet, vt voluit Bal.in d.auth. res, q̄, &
filius ī id ff.ad Macedo. Sextū, & vltimū, qua
& amplitudo aui, cū deceat ſummos principes
erga ſuos liberalitate vti ar.l. ſancimus §.ex
C.de dona.l.donationes C.de don. inter vir.&
& l.cū multa C.de bonis q̄ lib. Hæc.n. ſimul iun-
per ſe fortè nō ſufficerent, indicant auū de ſuo
voluiſſe ar.auth.itaque C.commu. de ſucceſ-
c.j.ex de tregua, & pace. Secundo reſpondet, ꝙ
quãdo volūt auū filij cōtemplatione, & animo
ſandi cū eius legato dotis nepti facto dotaſſe,
aſſignãt rōnē, ꝙ auus filio pri⁹ dediſſe cenſeat ar.
ſi plures §.ī arrogato, deinde filius illud filiæ de-
tradita per Ale.in d.l.in quartã in col.antepe.
ratio ceſſat ī caſu noſtro, cū filius eo tempore,
auus dotē dedit, iã eſſet mortuus: & ideò nō po-
cēſeri prius filio datū fuiſſe, & ꝯſequēter nō eius
cōtēplatione, ſed ipſius neptis ab auo valdè dilectę,
inſtrumēto dotali aui colligit.¶ Conſiderandū
ꝙ ſcriben. volentes dotē datam cum dote lega-
cōpenſandam eſſe, loquunt in patre, qui dotare co
d.l.fi.C.de dotis promiſſ. nam cum in neceſſita-
nemo liberalis exiſtat l. donari ff. de donatio.
dotē prius legatã cenſet voluiſſe cōpenſare, vt
filia, & in d. §. cū pater, ibique ſcriben. Ceſſante
neceſſitate, volūt cōpenſationē ceſſare, vt in ca-
cū dotē §.ſi pater, & ibi Bar.Imol.alij ff.ſol.mat.
caſu occurrenti auus dotare nō cogebatur, qa
diues erat, & iam de dote prouiderat, igit dicē-
auū de ſuo volūtariè dotaſſe nō animo cōpen-
10 ſandi, ex quo neceſſitas in eo ceſſabat. Rurſus † opti-
nobis ī ſeruit id, qđ voluit Bal.ꝑ illū text.ī l.ſi vxor
C.de bonis auctor.iud.poſſid. quē Alex.in d.l.ſi cū do
tem §.ſi pater in 3.colu.ſequutus fuit, ꝙ quando reli-
ctū eſt ex legis diſpoſitione neceſſariã, debitum verò
eſt voluntarium ex cōtractu, tunc nunquã fit com pē
ſatio, ſed legatū dotis ex parte patris fuit neceſſariū
d.l.fin.cum ſimil. debitū verò, quod auus adimpleuit,
dotē pro nepte promittendo ex contractu, fuit volū
tarium, ex quo ſumus in caſu, quo auus neptē dota-
re nō cogebatur, cū prius à patre illi de dote fuiſſet ꝓ
uiſum, igitur nō eſt locus cōpenſationi, ſed vtrūq; di-
cetur debitū.¶ Ex qbus infertur, ꝙ Sereniſſima Re-
gina Maria legatum ab hæredibus petere poterit, nō
obſtante inter illos cōuentione facta, qa eſt res inter
alios acta, quæ alteri nocere nō debet iuribus vulgari
bus: Dotē verò auitam conſequi poterit ex bonis in
inſtrumento dotali obligatis, q̄, & qualia ſint, inſtru-
mentorū verba demonſtrant. At ſi alia opinio, ꝙ lo-
cus ſit compenſationi, verior eſſet, tunc abſq; dubio
Sereniſſima Regina vltra dotem à patre legatam id,
quod plus eſſet ī dote aui, petere poſſet: Et ab hac opi
nione nullus antiquorum, & recentium videtur rece
dere, vt in d.l.ſi cum dotem §.ſi pater, & in d.l.in quar
tam, & clarius habetur per Ale.in l. huiuſmodi §. cū
pater colu.2.de lega.j. Sed quia loquuntur, quando il
le, qui ſecundo dotauit, cogente neceſſitate teneba-
tur, vt quando pater legaſſet, deinde dotaſſet, idcircò
ſecus erit dicendū in occurrenti caſu, in quo & ſi pa-
ter dotare cogeretur, non tamē auus, cū pater diues
eſſet, & iam de dote ꝓuidiſſet, vt ſæpius dictum fuit:
Et hac ratione à prima opinione recedēdū eſſe nō vi
detur.¶ Quo verò ad bona Sereniſſimę Reginę Ma
rię tàm à Rege Vladislao, quàm à Sereniſſimo Ludo
uico eius filio pro dotalitio donata, quouſq; vixerit,
11 † iuris clari eſſe videtur, præcipuè illa ad ſecunda vo-
ta non trãſeunte, bona ſic donata ad ipſam Reginã
ſpectare, ēt ꝙ ipſa dotem ſuã præcipuam haberet, vt ī
§.ſed hæc in auth.de nupt.l.fœminę C.de ſecun.nupt.
& huiuſmodi donatio non eſt propriè propter nu-
ptias, ſed aliter de ea iudicatur, tum qa donatio pro-
pter nuptias conſuetudine ſublata eſt, vt inquit gl.in
auth.æqualitas. C.de pactis conuen. tū ēt quia huiuſ-
modi donationes conſuetæ ſunt Reginis Hungariæ
fieri ꝓ cōtradote, & dotalitio, vt bonis donatis poſ-
ſint, quouſq; vixerint, quandocunq; frui, & facit id,
qđ voluit Pau.de Caſt.in cōſi.345.in j.lib.incip. Circa
bona maximè in 3.col. Et hæc interpretatio faciēda
eſt in huiuſmodi donatione à tam magnis principi-
12 bus facta, † q̄ latiſſimè eſt interpretãda c.cū dilecti de
donatio.& d.l.ſancimus §.exceptis cum ſimil. dedu-
ctis. Vlterius propter temporis breuitatem non inſi-
ſtam, ac etiam quia ſuper his ab alijs clariſſimis Con
ſultoribus plenius dictum fuit, quorum opinioni, &
ſententiæ ego quoque adhæreo. Laus Deo.

SVMMARIVM.

1 *Dos iam data mulieri non poteſt reuocari, neq; illi præiudicari abſq; mulieris conſenſu etiam ab eo, qui dotem dedit.*
2 *Præiudicare mihi abſq; conſenſu meo non poteſt is, cuius prouiſione, & facto aliquid eſt mihi acquiſitum, maximè ex contractu ſtipulationis, vel alio, in quo pœnitentiæ locus non ſit, etiã ante, quam ius ſit mihi perfectè acquiſitum.*
3 *Dotis fauore etiam in contractibus innominatis, in quibus aliàs eſt pœnitentię locus, non poteſt quem penitere ad prӕiudicium illius etiam tertij, cui ius erat acquiſitum.*
4 *Hæres non poteſt reuocare, neq; pœnitere ad præiudicium illius, cui ex facto defuncti eſſet ius acquiſitum, etiam ſi defunctus potuiſſet reuocare, & pœnitere.*
5 *Legatum ſi fiat filiæ ex cauſa dotis de eadem re, quam pater illi etiam ex cauſa dotis inter viuos dedit, pro matrimonio tam cō tracto valet, & vtrunq; debetur, & quomodo.*
6 *Et multo magis valet legatum ex cauſa dotis factum de re diuerſa à prima.*